



‘De bond bestaat omdat voor een betere wereld’

TEKST: CHRISTEL VAN BEBBER FOTOGRAFIE: CHRIS HOEFSMIT

Het zijn hoogtijdagen voor bondsbestuurders. ‘De aanval op de publieke sector is geopend,’ verwoordt Snoey het. En dus moet ze aan de bak. Mag ze aan de bak. Ze doet het graag. Jongerius ook: ‘Als het demissionaire kabinet zegt dat tabeloos geïnventariseerd moet worden waarop je al die miljarden kunt bezuinigen, dan klinkt dat heel stoer. Maar als het vervolgens visieloos gaat bezuinigen, wordt het een drama. Er moeten principes op tafel liggen. Het is aan ons om de besluitenmakers uit te dagen.’

Het klinkt bijna hoogdravend: werk met een missie. Maar allebei voelen ze het zo. Snoey: ‘Als voorzitter zorg je ervoor dat de gewone man of vrouw een stem krijgt. Dat die niet vergeten wordt.’ En Jongerius: ‘De bond bestaat omdat je plannen hebt voor een betere wereld. Je hebt zuivere plannen. Bijna hartstochtelijk.’

Concessies

En dus wordt met man en macht gewerkt om dat rapport over voorschoolse opvang en andere voorzieningen voor jonge ouders naar bui-

ten te brengen voordat politieke partijen klaar zijn met hun verkiezingsprogramma’s. Snoey: ‘De partijen leggen hun plannen neer, wij vertellen onze leden wat volgens ons de randvoorwaarden zijn waar je als burger op mag rekenen, zodat je geen rekeningen doorschuift, geen uitgekledde publieke sector krijgt en geen afgekloven leefmilieu.’ Jongerius: ‘Als wij er niet op blijven hameren om op te letten op bijvoorbeeld jeugdwerkloosheid, zakt dat onderwerp weg. Roepen we het wel, komt er straks geld voor beschikbaar.’

Beide vrouwen weten hoe ze onderwerpen op de agenda kunnen krijgen. ‘De ene keer ga je linksom, de andere keer rechtsom. Soms moet je een bruggetje oversteken,’ legt Jongerius uit. ‘Er zijn altijd meerdere partijen bij betrokken.’ Snoey vult aan: ‘En die hebben ook een wensenlijstje. Het komt bijna niet voor dat we een doel bereiken zonder ook concessies te doen.’

En daar wringt de schoen. De kritiek is bekend; er zou een hardere koers moeten worden gevaren. Meer acties, minder afstand tot

de leden, niet zo veel achter de schermen onderhandelen. ‘Alsof alles in achterkamertjes plaatsvindt. Onzin. Soms moet je gewoon even op de achtergrond contact met elkaar hebben om rustig met elkaar allerlei mogelijkheden te kunnen verkennen,’ zegt Snoey. ‘Niet dat ik niet transparant wil zijn, maar omdat ik de tijd wil en moet nemen om te kijken wat wel en wat niet kan. Dat gebeurt nu eenmaal in een kamer, weg van het strijdtoneel. Dat is heel wat anders dan dat je achter de rug van je leden om van alles aan het regelen bent!’ Jongerius is het helemaal met haar eens. ‘Iedereen die er wat dieper over nadent, snapt dat het zo werkt. Je wilt gelijk krijgen en je moet kijken wat de beste manier is om dat te bereiken.’ Snoey weer: ‘Je moet op de barricades staan als dat op dat moment de juiste manier is. Uiteindelijk bepalen de leden zelf of het nodig is om actie te voeren. Niet iedereen is makkelijk in actie te brengen. Bijvoorbeeld in de zorg laten veel mensen hun cliënten niet in de steek voor zichzelf. Vakbondswerk is maatwerk. Daar moet je creatief in zijn. De afgelo-



je plannen hebt

De tijd dat ze elkaar maar eens per twee weken zagen, kunnen ze zich nauwelijks nog herinneren. 'Dat is alleen wanneer er geen aardverschuivende bezuinigingen op stapel staan, er geen recordaantallen werklozen worden voorspeld en de oudedagsvoorziening met rust wordt gelaten.' Nu is het al maanden eens per week. Minimaal. De voorzitters Edith Snoey van Abvakabo FNV en Agnes Jongerius van de overkoepelende vakcentrale FNV kunnen elkaars portret tekenen.

pen tijd hebben we veel nieuwe leden erbij gekregen met een gemiddelde leeftijd van 41 jaar. Dat is ongekend! Sexy is het misschien niet, maar het is wel belangrijk als je niet in een ouderenbond wil veranderen: in de bond hoort jong en oud thuis. Hoe meer leden, hoe groter de vuist is die je kunt maken.'

Subsidie

Jongerius: 'We kunnen veel, maar we zijn zelf geen politieke partij. Het is niet zo dat plannen doorgaan als wij onze duim omhoog doen en afketsen als wij met onze duim omlaag staan.' Snoey gaat verder: 'Ik moest laatst zelfs aan iemand uitleggen dat wij als vakbond geen subsidie krijgen. Dat we een vereniging zijn waarvan je lid kunt worden. Net als een voetbalvereniging, maar dan groter.' Ze bedoelt maar: mensen hebben vaak geen idee wat een vakbond doet en kan.

Het helpt ook niet mee dat je bijna nooit met de eer van je harde werken kunt strijken. 'Het publiek ziet altijd maar een klein deel van ons werk', legt Jongerius uit. Ze wijst naar een serie

onderzoeken over marktwerking. 'Het ministerie van Economische Zaken weigerde de echte – minder positieve – conclusies te trekken uit de privatiseringsoperaties. Na wat duw- en trekwerk heeft de SER opdracht gekregen een advies uit te brengen en dat advies ligt er inmiddels. Bezint eer ge begint, daar komt het op neer. Werk eerst een checklist af voordat je de wissels definitief omzet. Kijk eerst naar wat het betekent voor de werknemers, voor hun banen, hun arbeidsvoorwaarden. Het publieke

belang moet worden gewaarborgd en dat dat erin staat, is onze verdienste. Daar ben ik heel erg trots op! Uiteindelijk wordt het gepresenteerd door voorzitter Rinnooy Kan van de SER. Dat is logisch en ik gun het hem van harte. Maar een deel van me zou dan wel even om de hoek van de camera willen kijken en zeggen: 'dit advies wordt mede mogelijk gemaakt door...'

Het woord is gevallen. Trots. Nederlanders hebben er een tekort aan, vindt Snoey. 'Dat valt me altijd meteen op als ik in het buitenland ben, dat mensen daar veel trotser op zichzelf en op hun eigen kunnen zijn. Wij als bond benadrukken ook veel te veel wat we nog willen in plaats van wat al goed is gegaan. En kijk nou eens naar onze ambtenaren, naar de publieke sector. Bij bezuinigingen wordt altijd meteen geroepen dat er wel ambtenaren uit kunnen. Wat makkelijk! Daar stoor ik me mateloos aan. Beseffen die mensen wel wat ambtenaren doen? Wees eens trots op wat ze allemaal bereiken. En op hoe weinig corruptie er is in Nederland.' ■

'Vakbondswerk is maatwerk'